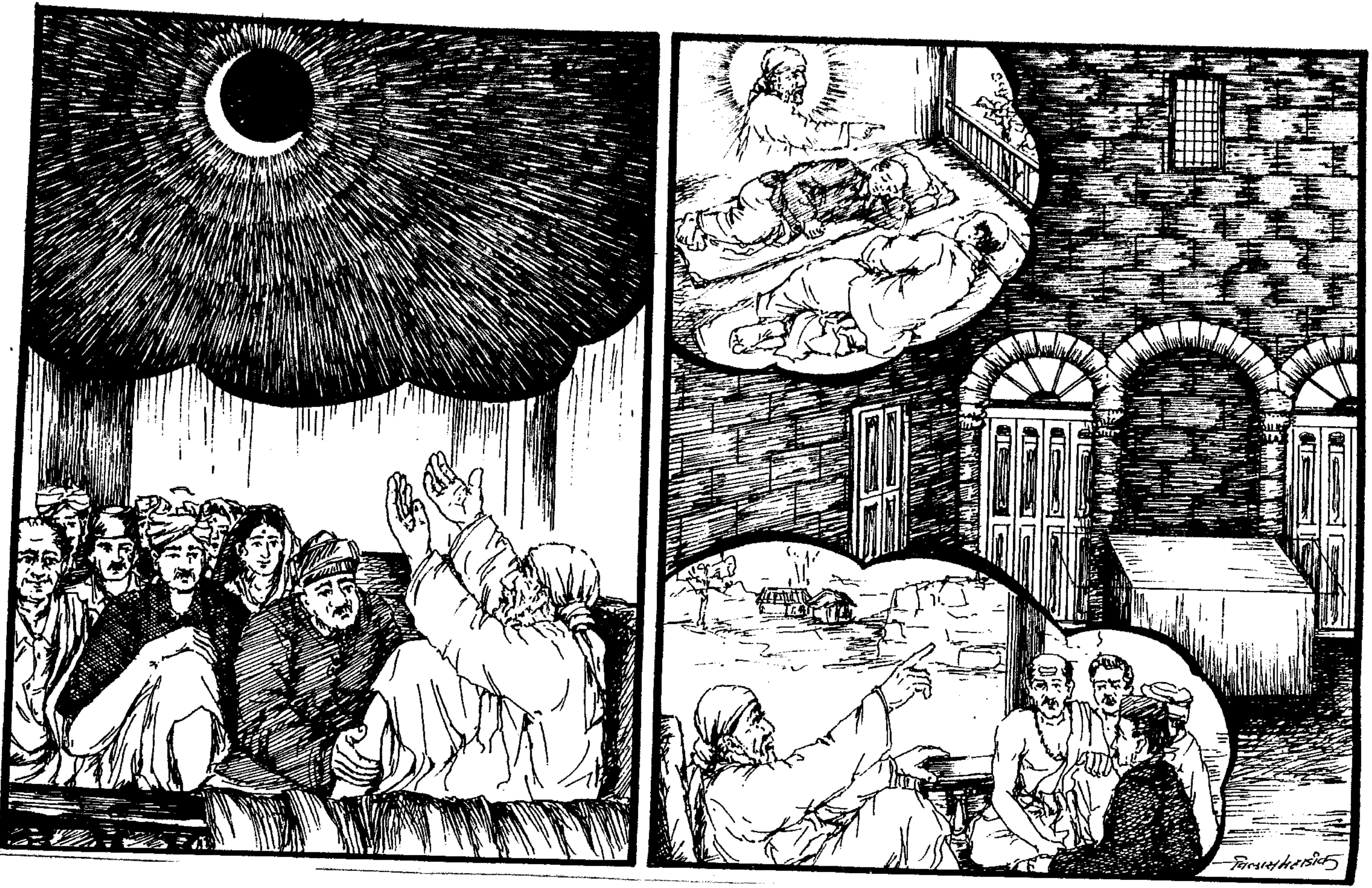

॥ ಅಥ ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಚ್ಚರಿತೆ ॥

ಅಧ್ಯಾಯ ಮುವತ್ತೊಂಭತು

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ ॥
ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಕುಲದೇವತಾಯೈ ನಮಃ ॥
ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮಚಂದ್ರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಸಾಯಿನಾಥಾಯ ನಮಃ ॥

ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ಶಿರಡೀ ಸ್ಥಾನ । ಧನ್ಯ ದ್ವಾರಕಾಮಾಯಿ ಭುವನ ।
ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಪುಣ್ಯಪಾವನ । ಆ ನಿರ್ವಾಣ ವಾಸಿಸಿದರು ॥ 1

ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ಆ ಶಿರಡಿಯ ಜನರಿಗಾಗಿ । ಯಾರು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ।
ಬಂದು ಮಾಡಿದರವರನು ಋಣಿಯಾಗಿ । ಇಷ್ಟೊಂದು ದೂರದಿಂದಲ್ಲಿ ॥ 2

ಶಿರಡಿ ಊರು ಮೊದಲು ಚಿಕ್ಕದು । ಸಾಯಿ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಮಹಾನವಾಯಿತು ।
ಅದರಿಂದ ಅತಿ ಪಾವನವಾದ ಅದು । ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಾನವಾಯಿತು ॥ 3

ಆ ಶಿರಡಿಯು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಧನ್ಯ । ಧನ್ಯ ಅವರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಅನನ್ಯ ।
ಕುಟ್ಟುವಾಗ ಬೀಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಧಾನ್ಯ । ಸಾಯಿಸ್ತುತಿಯ ಹಾಡುವರು ॥ 4

ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ಅವರ ಪ್ರೇಮ । ಹಾಡು ಹೇಳುವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ।
ಅವುಗಳಲಿ ಕೆಲವು ಅನುಪಮ । ಕೇಳಲವುಗಳ ಉಪರಮವಾಗುವದು ॥ 5

ಅದಕ್ಕೆಂದು ಶ್ರೋತೃಗಳಲಿ । ಕಥಾನುಸಂಗತಿಯ ಯಥಾಕಾಲದಲಿ ।
ಅವರ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿ । ಎಂದು ಹೇಳುತಿರುವೆನು ॥ 6

ಸಾಯಿ ಪ್ರಕಟರಾದರು ನಿಜಾಮಶಾಹಿಯಲ್ಲಿ । ಮಾರ್ಗದ ಬದಿಯ ಆಮ್ರವೃಕ್ಷದಡಿಯಲ್ಲಿ ।
ಧೂಪಖೇಡದ ನಿಬ್ಬಣದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ । ಸಹಜ ಶಿರಡಿಗೆ ಬಂದರು ॥ 7

ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲಿ ಪುಣ್ಯವಂತನಾದ । ಚಾಂದಪಾಟೀಲ ಎಂಬವನಿದ್ದ ।
ಮೊದಲು ಅವನೇ ಈ ನಿಧಾನವ ಕಂಡ । ಇತರರಿಗೆ ದರ್ಶನ ಅವರಿಂದ ॥ 8

ಹೇಗೆ ಅವನ ಕುದುರೆ ಕಳೆಯಿತು । ಹೇಗೆ ಸಾಯಿಯ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಯಿತು ।
ಅವನಿಗೆ ಚಿಲುಮೆ ಸೇದಲು ಕೊಟ್ಟರೆಂತು । ಕುದುರೆಯನೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ॥ 9

ಚಾಂದಭಾಯಿಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಡೆಯವ । ಸೋದರಳಿಯನೊಬ್ಬನಿದ್ದ ಮದುವೆಯನ ।
ತಂದುಕೊಂಡರವಗೆ ಶಿರಡಿಯ ವಧುವ । ಆದರಿಂದ ದಿಬ್ಬಣ ವಧುವಿನೂರಿಗೆ ಬಂತು ॥ 10

ಈ ವಿಷಯದ ಸಾದ್ಯಂತ ಕಥೆಯನು । ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿರುವೆನು ।
ಪ್ರಸಂಗೋಪಾತವಾಗಿ ನೆನಪಾದುದು । ಪುನರುಕ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ ॥ 11

ಚಾಂದ ಪಾಟೀಲ ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತ । ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರದ ಚಿಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ।
ಅದಕಾಗಿ ಸಾಯಿ ಈ ಅವತಾರ ತಾಳುತ । ತಾವೇ ಶಿರಡಿಗೆ ಬಂದರು ॥ 12

ಜಡ ಮೂಢಹೀನ ದೀನ । ವ್ರತ ತಪ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಹೀನ ।
ಸೀದಾ ಸಾದಾ ಭಾವಿಕ ಜನ । ಅಂಥವರ ಸಾಯಿಯಲ್ಲದೆ ಉದ್ಧರಿಪರಾರು ॥ 13

ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ವಯ ಅವಗೆ । ಏಕಾಂತದಲಿರುವ ರೂಢಿ ಅವಗೆ ।
ರಾತ್ರಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ನಿರ್ಭಯನಾಗೇ । ಎಲ್ಲವೂ ಈಶ್ವರಮಯ ಅವನಿಗೆ ॥ 14

ಮೊದಲು ಅಲ್ಲೊಂದು ತಗ್ಗು ಇದ್ದು । ಊರ ಜನರ ತಿಪ್ಪೆಗುಂಡಿಯದು ।
ಹಗಲೆಲ್ಲ ಊರೊಳಗೆ ತಿರುಗಾಡುತಿದ್ದು । ರಾತ್ರಿ ಆ ಸ್ಥಾನದಲಿ ಮಲಗಬೇಕು ॥ 15

ಹೀಗೆ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು । ಆಗ ಈ ತಿಪ್ಪೆಯ ಭಾಗ್ಯ ಉದಯಿಸಿತು ।
ಸುತ್ತು ವಿಶಾಲವಾಡೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು । ಈ ದೀನ ದಯಾಳು ಸಾಯಿಯದು ॥ 16

ಕೊನೆಗೆ ಆ ತಗ್ಗಿನ ಒಳಕ್ಕೆ । ವಿಶ್ರಾಂತಿಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯಿತು ಸಾಯಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ।
ಸಮಾಧಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತದೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ । ಸಾಯಿಯ ಅಕ್ಷಯ ಸ್ಥಾನವಾಗಿ ॥ 17

ಅವನೇ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಸಾಯಿಸಮರ್ಥ । ದುಸ್ತರ ಭವಾರ್ಣವ ಸಂತರಣಾರ್ಥ ।
ಈ ನಿಜಚರಿತ್ರೆಯೆಂಬ ನೌಕೆಯ ಯಥಾರ್ಥ । ಭಕ್ತಜನ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುತಿರುವ ॥18

ಈ ಭವನದಿಯು ಮಹಾದುಸ್ತರ । ಅಂಧ ಪಂಗು ಈ ಭಕ್ತ ಪರಿವಾರ ।
ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಅನಿವಾರ । ಅವರೆಂತು ಭವಪಾರಗಾಣುವರೆಂದು ॥ 19

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯವೀ ಭವತರಣ । ಅದಕೆಂದು ಆಗಬೇಕು ಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣ ।
ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯೇ ಮುಖ್ಯಸಾಧನ । ಭಗವದ್ಭಜನೆ ಮೂಲವದಕೆ ॥ 20

ಶ್ರವಣದಂತಿಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಭಕ್ತಿ । ಶ್ರವಣದಲಿ ಸಹಜವೇ ಗುರುಪದಾಸಕ್ತಿ ।
ಹುಟ್ಟುವದು ನಿರ್ಮಲ ಶುದ್ಧಮತಿ । ಆದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಪರಮಾರ್ಥದ್ದು ॥ 21

ಈ ಸಾಯಿಯ ಕಥೆಗಳು ಅಗಣಿತ । ಹೇಳುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಬೆಳೆಯುವದು ಗ್ರಂಥ ।
ಆದರೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೂ ಸಂಕಲಿತ । ಅದರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗದಿರದು ॥ 22

ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗಿದ್ದಷ್ಟು ಕೇಳಬೇಕೆಂಬಾಶೆ । ಅದರಂತೆ ಬೆಳೆಯುವದು ಹೇಳುವವನಪೇಕ್ಷೆ ।
ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಾ ಪರಸ್ಪರರ ಅಭಿಲಾಷೆ । ನಿಜಹಿತವನದರಿಂದ ಸಾಧಿಸುವಾ ॥ 23

ಸಾಯಿಯೇ ಕರ್ಣಧಾರನಿಲ್ಲಿ । ದೃಢ ಅವಧಾನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ।
ಶ್ರದ್ಧಾದರಗಳು ಕಥಾ ಶ್ರವಣದಲಿ । ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಆಚೆದಡ ಮುಟ್ಟುವರು ॥ 24

ಹಿಂದಿನದ್ಯಾಯದಲಿ ನಿರೂಪಣ । ಆಯಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹಂಡೀವರ್ಣನ ।
ದತ್ತ ಭಕ್ತಿಯ ದೃಢೀಕರಣ । ನೈವೇದ್ಯದಿಂದ ಭಕ್ತಸಂತರ್ಪಣ ॥ 25

ಮುಗಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನು । ಮುಂದಿನಧ್ಯಾಯದ ವಿಷಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ।
ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ ರಚನೆಯನು । ಇದನೆಲ್ಲರು ಅರಿತಿಹರು ॥ 26

ಮುಗಿಸುವಾಗ ಹಿಂದಿನಧ್ಯಾಯವನು । ಮುಂದಿನಕಥೆಯ ವಿಚಾರವನೇ ಮರೆತೆನು ।
ಸಾಯಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು । ಕಥೆಯೆಂದು ಬರೆಯುವೆನು ॥ 27

ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದೆನಿಂತು । ಅದರಂತೆಯೇ ಸಾಯಿ ಕೃಪೆಯಿಂದಾವುದು ನೆನಪಾಯಿತು ।
ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತು । ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು ಆದರಿಸಿರಿ ॥ 28

ಶ್ರೋತೃಗಳಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇದು । ಕಾರ್ಯಗಳನೆಲ್ಲ ಆಚೆ ಇಡುವದು ।
ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳುವದು । ಅದರಿಂದ ಆನಂದವಾಗುವದು ಮನಕೆ ॥ 29

ಒಮ್ಮೆ ಚಾಂದೋರಕರ ಸದ್ಭಕ್ತ । ಮಶೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾತ ।
ಚರಣ ಸಂವಾಹನ ಮಾಡುತ್ತ । ಮುಖದಿ ಗೀತೆಯ ಗುಣಗುಣಿಸುತಿದ್ದ ॥ 30

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ । ಜಿವ್ಹೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದ ಅದೊಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ।
ಕೈಯಿಂದ ಒತ್ತುತ್ತ ಚರಣದ್ವಯ । ನಡೆದ ಚಮತ್ಕಾರವ ನೋಡಿರಿ ॥ 31

ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯ ವರ್ತಮಾನ । ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥರಿಗೆಲ್ಲದರ ಜ್ಞಾನ ।
ನಾನಾಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಗೀತಾರ್ಥವನ । ಎಂದು ಮನದಲಿ ಬಂದಿತು ॥ 32

ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸನ । ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಯೋಗಾಧ್ಯಾಯದ ಪಠಣ ।
ಆ ನಾನಾರ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಗುಣಗುಣ । ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು ॥ 33

"ಸರ್ವಂ ಕರ್ಮಾಖಿಲಂ ಪಾರ್ಥ" । ಜ್ಞಾನದಲಾಗುವದು ಪರಿಸಮಾಪ್ತ ।
ಮೂವತ್ಮೂರನೆಯ ಶ್ಲೋಕ ಮುಗಿಯುತ । 'ತದ್ವಿದ್ಧಿ ಪ್ರಣಿಪಾತ' ಶ್ಲೋಕ ಬಂತು ॥ 34

ಈ ಮೂವತ್ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶ್ಲೋಕ ಬಂದಾಗ । ಅಲ್ಲಿಯೆ ಪಾಠ ನಿಂತಾಗ ।
ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಾಬಾರ ಮನದಾಗ । ನಿಜ ಬೋಧವ ನಾನಾಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ॥ 35

ಎಂದರು, ನಾನಾ ಗುಣಗುಣಿಸುವೆ ಏನನ್ನು । ಅದನ್ನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುವಂತೆ ಅನ್ನು ।
ನೀನು ಬಾಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದುದನು । ನಾನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕೇಳುವೆ ॥ 36

ಹೇಳೆಂದು ಅಂದುದೇ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿರಲು । ಹೇಳಿದ ಶ್ಲೋಕದ ನಾಲ್ಕೂ ಸಾಲು ।
ಬಾಬಾ ಎಂದರು, ಅದರ ಅರ್ಥ ಹೇಳು । ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ॥ 37

ಆಗ ನಾನಾ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ । ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಕೈ ಮುಗಿದ ।
ಮಧುರ ವಚನದಲಿ ನುಡಿದ । ಭಗವಂತ ಹೇಳಿದ ಮನೋಗತ ॥ 38

ಇನ್ನು ಈ ನಾನಾ, ಸಾಯಿಯವರಲಿ ನಡೆದ ಸಂವಾದ । ತಿಳಿಯಬೇಕದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಶದ ।
ಮೂಲ ಶ್ಲೋಕವನು ಪದಪ್ರಪದ । ಗೀತೆಯಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ॥ 39

ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮರ್ಮ । ಅಂತೆಯೇ ಸಂತರ ಮನೋಧರ್ಮ ।
ಮಾಡಬೇಕು ಹೀಗೆ ಉಪಕ್ರಮ । ಯಾವುದರಿಂದದರ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದು ॥40

ಮೊದಲು ಗೀರ್ವಾಣಭಾಷೆ ದುರ್ಗಮ । ಸಾಯಿಗೆ ಇದು ಹೇಗಾಯಿತು ಸುಗಮ ।
ಈ ಸಂತರ ಜ್ಞಾನ ಅಗಮ್ಯ । ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಲ್ಲರಿಗೆನಿಸಿತು ॥ 41

ಎಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿತರು । ತಿಳಿಯದು ಗೀತೆಯನೆಂದು ಓದಿದರು ।
ಅದರಿಂದ ಗೀತಾರ್ಥಹೃದ್ಗತ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದವರು । ಎನುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತಿರುವರು ॥ 42

ಶ್ರೋತೃಗಳ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲು । ಇರಬೇಕು ಮೂಲ ಶ್ಲೋಕದ ಕಲ್ಪನೆ ಮೊದಲು ।
ಅದಕೆ ಅಕ್ಷರಶಃ ಭಗವಂತನ ವಚನಗಳು । ಹೇಳುವೆ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಲೆಂದು ॥ 43

"ತದ್ವಿದ್ಧಿ ಪ್ರಣಿಪಾತೇನ । ಪರಿಪ್ರಶ್ನೇನ ಸೇವಯಾ ।
ಉಪದೇಕ್ಷ್ಯತಿ ತೇ ಜ್ಞಾನಂ । ಜ್ಞಾನಿನಸ್ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿನಾ" ॥ 44

ಇದು ಗೀತೆಯ ಮೂಲ ಶ್ಲೋಕ । ಭಾಷಾನುಸಾರ ಅರ್ಥವಿದಕ ।
ಟೀಕಾಕಾರರಾದರು ಅನೇಕ । ಅವರೆಲ್ಲರದೂ ಏಕವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ ॥ 45

ನಾನಾ ಇದ್ದರು ಬಹು ಶ್ರುತ । ಗೀತಾಭಾಷ್ಯ ಪಾರಂಗತ ।
ಹೇಳತೊಡಗಿದರು ಪದಪದದ ಅರ್ಥ । ಯಥಾವಿದಿತ ಶ್ಲೋಕಾರ್ಥವ ॥ 46

ರಸಪೂರಿತ ಮಧುರ ವಾಣಿಯಿಂದ । ನಾನಾ ಸವಿನಯ ನಮ್ರತನದಿಂದ ।
ಅರ್ಥನಿವೇದನೆಯಲಿ ತೊಡಗಿದ । ಅನ್ವಯಾರ್ಥವ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ॥ 47

ಎಂದರು ಗುರುಚರಣದಲಿ ಪ್ರಣಿಪಾತ । ಗುರುಸೇವೆಯಲಿ ಮುಡಿಪಾಗಿದೆ ಜೀವಿತ ।
ಪ್ರಶ್ನಾದಿಗಳಲಿ ಆದರವಂತ । ಜ್ಞಾನಿಗಳಂಥವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥ ಉಪದೇಶಿಸುವರು ॥ 48

ಸಾರಾಂಶ ಕೃಪಾಮೂರ್ತಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನು । ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು ।
ಗುರುಸೇವೆ ಗುರುಪ್ರಣತಿಗಳನು । ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಿತ್ತಿದಾಯಕಗಳೆಂದು ॥ 49

ಅರ್ಜುನಾ ನಡೆಯಲು ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ । ತತ್ವದರ್ಶಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಿನಗಾಗಿ ।
ಜ್ಞಾನದ ದಾರಿಯ ತೋರುವರೆಂಬುದಾಗಿ । ಈ ಅರ್ಥವನು ನಾ ತಿಳಿದಿರುವೆ ಬಾಬಾ ॥ 50

ಶಂಕರಭಾಷ್ಯ ಆನಂದಗಿರಿಯವರು । ಶಂಕರಾನಂದದಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಶ್ರೀಧರರು ।
ಮಧುಸೂದನ ನೀಲಕಂಠಾಧಾರಿಯವರು । ಉಪದೇಶಪರಿ ಈ ದೇವರದು ॥ 51

ಮೊದಲಿನೆರಡು ಚರಣಗಳ ಅರ್ಥ । ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದರು ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥ ।
ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಶ್ಲೋಕಾರ್ಧ ಮಥಿತ । ಸಾಯಿ ಏನೆಂದೆರದ ಕೇಳಿ ॥ 52

ಉಳಿದ ಭಕ್ತಚಕೋರಗಣ । ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಸಾಯಿ ಮುಖಚಂದ್ರವನ ।
ಮಾಡಲು ಅಮೃತಕಣ ಸೇವನ । ಬಾಯಿತೆರೆದು ಕುಳಿತಿದ್ದರು ॥ 53

ಎಂದರು, "ನಾನಾ ತೃತೀಯ ಚರಣ । ಪುನಶ್ಚ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಂದುಕೋಪೂರ್ಣ ।
ಜ್ಞಾನ ಈ ಶಬ್ದದ ಹಿಂದಿನ । ಅವಗ್ರಹವನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸು ॥ 54

ವಿಪರೀತವಿದನೇನು ನಾ ಎನ್ನುತಿರುವೆ । ಅರ್ಥದ ಅನರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ।
ಹಿಂದಿನ ಭಾಷ್ಯಾರ್ಥವೆಲ್ಲ ಅಸತ್ಯವೇ । ಎಂದೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥ ಭಾವಿಸಬೇಡ ॥ 55

ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವದರ್ಶಿಗಳು । ಜ್ಞಾನವ ಉಪದೇಶಿಸುವರೆಂದು ನೀನೆನ್ನಲು ।
ಅಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು । ಯಥಾರ್ಥಬೋಧವ ಪಡೆಯುವಿ ॥ 56

ಜ್ಞಾನವು ಬಾಯಿಮಾತಿನ ವಿಷಯವಿರದು । ಎಂದಾಗ ಉಪದೇಶಿಸುವಂಥದು ಹೇಗಿರುವದು ।
ಅದಕೆ ಜ್ಞಾನ ಶಬ್ದದ ವಿಪರ್ಯಯ ಮಾಡುವದು । ಆಗ ಪ್ರತ್ಯಯವು ಅನುಭವಕೆ ಬರುವದು ॥ 57

ಕೇಳಿದೆ ನಿನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಪದದ ಅರ್ಥ । ಅಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಶಬ್ದವನಿಟ್ಟರೇನಂತೆ ।
'ಅಜ್ಞಾನವು' ಮಾತಿನ ವಿಷಯವಾಗುತ । ಜ್ಞಾನವು ಸ್ವಯಂ ಶಬ್ದಾತೀತವಿರುವದು ॥ 58

ಮಾಸ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವದು ಗರ್ಭವನು । ಅಥವಾ ಧೂಳು ಆವರಿಸಿರುವದು ಕನ್ನಡಿಯನು ।
ಬೂದಿ ಮುಚ್ಚಿರುವದು ಕೆಂಡವನು । ಹಾಗೆ ಅಜ್ಞಾನವು ಜ್ಞಾನವ ಮುಸುಕಿದೆ ॥ 59

ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಜ್ಞಾನ । ಗೀತೆಯಲಿ ಭಗವಂತ ಮಾಡಿರುವ ಕಥನ ।
ಅದಕೆ ಆದಾಗ ಅಜ್ಞಾನ ನಿರಸನ । ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದು ॥ 60

ಜ್ಞಾನವಿರುವದು ಸ್ವಯಂಸಿದ್ಧ । ಹಾವಸೆಯಡಿಯ ನೀರಿನಂತೆ ಶುದ್ಧ ।
ಈ ಹಾವಸೆಯ ಸರಿಸುವವ ಪ್ರಬುದ್ಧ । ಅವನು ವಿಶುದ್ಧ ಜಲವ ಪಡೆಯುವನು ॥ 61

ಇರುವಂತೆ ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯರ ಗ್ರಹಣ । ಅವರಂತೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನ ।
ಅವರೋಧಿಸುವವು ನಮ್ಮ ನಯನ । ರಾಹು ಕೇತುಗಳದಕೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದು ॥ 62

ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯರಿಗಂತೂ ಚ್ಯುತಿ ಇರದು । ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯದೇ ಅವರೋಧವದು ।
ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾನವೂ ಅಬಾಧಿತವಿರುವದು । ಸ್ವಯಂಸಿದ್ಧ ಸ್ವಸ್ಥಾನದಲಿ ॥ 63

ಕಣ್ಣು ಮಾಡುವದು ಅವಲೋಕನ । ಅದರ ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಜ್ಞಾನ ।
ಅದಕೆ ಪರಿ ಬರುವದೇ ಅಜ್ಞಾನ । ಅದರ ನಿರಸನ ಅವಶ್ಯಕ ॥ 64

ಈ ಪರಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿರಿ । ಹಸ್ತಕೌಶಲ್ಯದಿಂದಾದರೂ ಅದನು ಸರಿಸಿರಿ ।
ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ । ಅಜ್ಞಾನ ತಿಮಿರವನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ॥ 65

ನೋಡು ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾದಂಥದು । ಹೇಳಲಾರದಷ್ಟು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ।
ಇದೇ ಅನಾದಿಯಾದ ಅವ್ಯಕ್ತ ಅವಿದ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು । ಅಜ್ಞಾನ ವಿಲಸಿತವಾದುದಿದೇ ॥ 66

ಜ್ಞಾನ ಈ ವಸ್ತುವು ಅರಿಯುವಂಥಾದ್ದು । ಅದು ಅಲ್ಲ ವಿಷಯ ಉಪದೇಶಿಸುವಂಥದು ।
ಪ್ರಣಿಪಾತ, ಪರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೇವೆ ಮುಂತಾದ್ದು । ಗುರು ಕೃಪೆಯ ಸಾಧನೆಗಳು ॥ 67

ವಿಶ್ವದ ಸತ್ಯತ್ವವೇ ಮಹಾಭ್ರಮೆಯಿದ್ದು । ಜ್ಞಾನವನ್ನಾವರಿಸಿದ ತಮವೇ ಇದು ।
ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ನಿರಸನವಾಗದು । ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಾರದು ॥ 68

ಈ ಸಂಸಾರಬೀಜವಾದ ಅಜ್ಞಾನ । ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲು ಗುರುಕೃಪಾಂಜನ ।
ಹರಿಯುವದು ಮಾಯೆಯ ಆವರಣ । ಅದಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂಥದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜ್ಞಾನ ॥ 69

ಜ್ಞಾನವೆಂಬದು ಅಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯ । ಅದು ಮೊದಲೇ ಇರುವದು ಸ್ವಯಂಸಿದ್ಧ ।
ಇದಂತೂ ಆಗಮನಿಗಮಗಳಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ । ಅಜ್ಞಾನವಿದು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದು ॥ 70

ದೇವರು ಭಕ್ತರಲಿರುವ ಭಿನ್ನತನ । ಅದೇ ಮೊದಲು ವಿಲಕ್ಷಣ ಅಜ್ಞಾನ ।
ಆ ಅಜ್ಞಾನದ ನಿರಸನ । ಆದಾಗ ಉಳಿವುದು ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನ ॥ 71

ಹಗ್ಗವ ಕಂಡು ಹಾವೆನ್ನುವದು । ಶುದ್ಧ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗೆಗ ಅಜ್ಞಾನವಿದು ।
ಸ್ವರೂಪೋಪದೇಶದಿಂದ ಅಜ್ಞಾನದ್ದಾಗುವದು ನಿರಸನ । ಆಗ ಉಳಿಯುವದಾಗ ಜ್ಞಾನ ಹಗ್ಗದ್ದು ॥ 72

ಒಳಗೆ ಸುವರ್ಣ ಮೇಲೆ ಧೂಳಿಯ ಆವರಣ । ಆವರಣದ ಒಳಗೆ ಶುದ್ಧ ಚಿನ್ನ ।
ಆದರದು ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಮುನ್ನ । ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯದ ಮಾಡಬೇಕದು ॥ 73

ಮಾಯಾ ಮೂಲಕವಾಗಿ ದೇಹ ಜನನ । ದೇಹದ ಚಲನೆ ಅದೃಷ್ಟಾಧೀನ ।
ದ್ವಂದ್ವಗಳೆಲ್ಲ ಅದೃಷ್ಟಾಧೀನ । ದೇಹಾಭಿಮಾನವು ಅಜ್ಞಾನ ॥ 74

ಅದಕ್ಕೇ ಯಾವುದು ಸ್ವಯಂ ನಿರಭಿಮಾನ । ಅದಕೆಲ್ಲಿಯ ಸುಖದುಃಖದ ಗಮನ ।
ಅಜ್ಞಾನದ್ದಾಗುವದು ನಿರಸನ । ಯಾವಾಗ ಅಹಂಕಾರ ತೊಲಗುವದು ॥ 75

ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಅಜ್ಞಾನ । ಅದೇ ಮಾಯೆಯ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನ ।
ಗುರುಕೃಪೆಯಾದಾಗ ಮಾಯಾನಿರಸನ । ಆದಾದಾಗ ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಆಗುವದು ॥ 76

ಬಿಟ್ಟು ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯನೊಂದು । ಬೇರೆ ಸಾಧನೆಗಳ ಕಷ್ಟವೇಕೆಂದು ।
ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೂ ಮಾಯೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದೂ । ಅವನಿಗೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ॥ 77

ಬ್ರಹ್ಮಸದನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು । ಭಕ್ತಿಯ ಹೊರತು ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗದು ।
ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ । ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುವನವ ॥ 78

ಮಾಯಾನಿರಸನವಾಗಲು । ಭಗವದ್ಭಜನೆಯೊಂದೇ ಉಪಾಯವಿರಲು ।
ಭಗವದ್ಭಕ್ತನಿಗೆ ಪತನವಿರದು । ಭವಬಂಧನವೂ ಇಲ್ಲವನಿಗೆ ॥ 79

ಜನರೆನ್ನುವರು ಮಾಯೆ ಸುಳ್ಳು । ಆದರೆ ಮಹಾಚೇಟಕಿಯವಳು ।
ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳನೂ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವಳು । ಭಕ್ತರವಳನು ಬೆರಳ ಮೇಲೆ ಕುಣಿಸುವಳು ॥ 80

ಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ನರು ಮರುಳಾಗುವಲ್ಲಿ । ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರು ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ।
ಅವರು ನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಪನ್ನು ಹರಿಚರಣದಲಿ । ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜ್ಞಾನಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿರುವರು ॥ 81

ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲು ಮಾಯಾತರಣ । ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಸದ್ಗುರು ಚರಣ ।
ಸದ್ಗುರುವಿಗಾಗಬೇಕು ಅನನ್ಯ ಶರಣ । ತತ್ಕಾಲದಲಿ ಭವಭಯ ಹರಣವಾಗ ॥ 82

ಬರುವದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬರಲಿ ಮರಣ । ಆದರೆ ಬೀಳದಿರಲಿ ಹರಿಯ ವಿಸ್ಮರಣ ।
ಇಂದ್ರಿಯದಿಂದ ಆಶ್ರಮವರ್ಣಾಚರಣ । ಚಿತ್ತದಲಿ ಹರಿಚರಣ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು ॥ 83

ರಥಕ್ಕೆ ಕುದುರೆಗಳ ಹೂಡಿದಂತೆ । ಈ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅದರಂತೆ ।
ಬುದ್ಧಿಯ ನಿಜ ಹಸ್ತದಿಂದ ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತೆ । ಮನದ ಲಗಾಮು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ॥ 84

ಮನಸ್ಸು ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದು । ಸ್ವೇಚ್ಛಾವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಓಡುವದು ।
ಬುದ್ಧಿಯದನು ನಿಜನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ನಿವಾರಿಸುವದು । ನಿಜ ಸತ್ತೆಯಲಿ ಲಗಾಮು ಹಿಡಿದಿರುವದು ॥ 85

ಬುದ್ಧಿಯಂಥ ಕುಶಲ ಮುಂದಾಳು । ಆ ರಥಕೆ ಸಾರಥಿಯಾಗಿರಲು ।
ರಥ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದಿರಲು । ಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತದಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ॥ 86

ದೇಹಗತವಾದೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯ । ಬುದ್ಧಿಯದೇ ಅದು ಕರ್ತವ್ಯ ।
ಹೀಗೆ ಮನಸಿಗೆ ಹಾಕಲು ರೂಢಿಯ । ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಿತಮಯ ॥ 87

ಶಬ್ದ ಸ್ಪರ್ಶರೂಪಾದಿ ವಿಷಯ । ಆ ಮಾರ್ಗದಲಿ ತೊಡಗಲು ಇಂದ್ರಿಯ ।
ಆಗುವದು ವ್ಯರ್ಥ ಶಕ್ತಿ ಕ್ಷಯ । ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಪತನ ಭಯ ॥ 88

ಶಬ್ದ ಸ್ಪರ್ಶರೂಪಾದಿಕ । ಪಂಚವಿಷಯಗಳಲಾವ ಸುಖ ।
ಕೊನೆಯಲವೆಲ್ಲ ಅಸುಖ । ಪರಮ ದುಃಖ ಅಜ್ಞಾನ ॥ 89

ಶಬ್ದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮೋಹಿಸಿದ ಹರಿಣ । ಕೊನೆಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ।
ಸ್ಪರ್ಶ ವಿಷಯವನುಂಡ ವಾರಣ । ಅಂಕುಶದ ಇರಿತಕ್ಕೊಳಗಾಗುವದು ॥ 90

ರೂಪವಿಷಯಕ್ಕೆಳೆಸಿದ ಪತಂಗ । ಸುಟ್ಟುಕೊಳುವದು ತನ್ನದೇ ಅಂಗ ।
ಮೀನ ಭೋಗಿಸುವದು ರಸವಿಷಯಭೋಗ । ಬೇಗದಲೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆರವಾಗುವದು ॥ 91

ಸುಗಂಧದಿಂದ ಆಗಿ ಮರುಳು । ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುವದು ಕಮಲ ಕೋಶದೊಳು ।
ಒಂದೊಂದಕೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಸಂಗ । ಐದರ ಗುಂಪೆಂಥ ಭಯಂಕರ ॥ 92

ಸ್ಥಾವರ ಜಲಚರ ಪಕ್ಷಿಗಳಿವುಗಳು । ಅವುಗಳ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ನೋಡುವಷ್ಟರೊಳು ।
ವಿಷಯಕ್ಕೆಳೆಸುವರು ತಿಳಿದ ಮಾನವರಿರಲು । ಅಜ್ಞಾನವೆಂದರಿನ್ನೇನು ॥ 93

ಅಜ್ಞಾನವಳಿದಾಗ ವಿಷಯ ವಿಮುಖ । ಆದಾಗ ಆಗುವದು ಉನ್ಮನದಿ ಹರಿಖ ।
ಜೀವ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪೋನ್ಮುಖ । ಅತ್ಯಂತಿಕ ಸುಖವ ಪಡೆಯುವದು ॥ 94

ಚಿತ್ತದಿಂದ ಮಾಡಿರಿ ಹರಿಗುರು ಚಿಂತನ । ಶ್ರವಣದಿಂದ ಮಾಡಿರಿ ಚರಿತ್ರ ಶ್ರವಣ ।
ಮನದಿಂದ ಮಾಡಿರಿ ಧ್ಯಾನಾನುಸಂಧಾನ । ನಾಮಸ್ಮರಣವ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ॥ 95

ಚರಣದಿಂದ ಹರಿಗುರು ಗ್ರಾಮಾಗಮನ । ಘ್ರಾಣದಿಂದ ತನ್ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಾಘ್ರಾಣನ ।
ಕೈಯಿಂದ ವಂದಿಸಿರವನ ಚರಣ । ಕಣ್ಣಿಂದವನನು ನೋಡಿರಿ ॥ 96

ಹೀಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವೃತ್ತಿ । ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಲವುಗಳ ಪ್ರೀತಿ ।
ಧನ್ಯ ಆ ಭಕ್ತನ ಸ್ಥಿತಿ । ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಎಂದರಿನ್ನೇನು ॥ 97

ಸಾರಾಂಶ ಸಮೂಲ ಅಜ್ಞಾನವ ಆಗಿದೊಗೆದು । ಉಳಿದ ಆ ಜ್ಞಾನವನೇ ಶುದ್ಧವೆಂದರಿದು ।
ಹೀಗೆ ಈ ಶ್ಲೋಕದ ಹೃದ್ಗತವಿರುವದು । ಅದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ" ॥98

ಮೊದಲೇ ನಾನಾ ವಿನಯ ಸಂಪನ್ನ । ಕೇಳಿ ಈ ಮಧುರ ನಿರೂಪಣ ।
ಪದಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮನ । ಚರಣಗಳನೊಂದಿಸಿದ ಎರಡು ಕೈಲಿ ॥ 99

ಬಳಿಕವ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ । ಬಿಡಿಸಿರೆನ್ನನೀ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ।
ನನ್ನ ದುರಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡಿರಿ ದಂಡ । ಯಥಾರ್ಥ ರೀತಿಯಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ॥ 100

ಸಾತ್ವಿಕತೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಹೊರಗೆ । ಅಖಂಡ ವಿಕಲ್ಪ ತುಂಬಿದೆ ಒಳಗೆ ।
ಅಪಮಾನವ ಸಹಿಸೆನೊಂದು ಗಳಿಗೆ । ಇದಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಜ್ಞಾನವೇನು ? ॥ 101

ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಜಂಭ ಒಳಗೊಳಗೆ । ಜ್ಞಾನದ ಅವಿರ್ಭಾವ ತೋರಿಕೆಗೆ ।
ಕಾಮಕ್ರೋಧಗಳ ಅಗ್ನಿ ಒಳಗೆ । ಅಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಇನ್ನೇನು ॥ 102

ಒಳಗೆಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳು ನಷ್ಟ । ಹೊರಗೆ ತೋರಿಸುವದು ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠ ।
ಆಚಾರಹೀನ ವಿಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟ । ಇದಕಿಂತ ಅಜ್ಞಾನವಿನ್ನೇನು ॥ 103

ಬಾಬಾ ತಾವು ಕೃಪಾ ಘನ । ಮಾಡಿ ಕೃಪಾಜಲ ಸಿಂಚನ ।
ಈ ಅಜ್ಞಾನ ದಾವಾನಲವ ಮಾಡಿ ಶಮನ । ಧನ್ಯ ನಾನಾಗುವೆನದರಿಂದ ॥ 104

ಬೇಕಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಮಾತು । ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನ ಕೋಟಿಗಳ ಕಳೆಯಿರಿನಿತು ।
ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿಯನಿಟ್ಟು । ನನಗೆ ಸುಖ ಸಂತುಷ್ಟಿಯದೇ ॥ 105

ಸಪ್ರೇಮ ಕರುಣಾಘನ ಸಾಯಿಯವರು । ನಾನಾನ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾಡಿಯವರು ।
ಈ ಗೀತಾರ್ಥ ಪ್ರವಚನವ ಮಾಡಿದರು । ನಮಗೆ ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ॥ 106

ಗೀತೆಯು ಭಗವಂತನ ವಚನ । ಅದಕೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬರಿದನ ।
ಕಾಲತ್ರಯದಲೂ ಇದು ಪ್ರಮಾಣ । ಇದರ ಅವಗಣನೆ ಎಂದೂ ಆಗಬಾರದು ॥ 107

ಆದರೂ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಯಾಸಕ್ತ । ಅಥವಾ ಯಾವನು ನಿಜವಾದ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ।
ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಲಾರದು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ । ಮುಮುಕ್ಷುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವಿದು ॥ 108

ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಬೇಸತ್ತ । ಎನುವನು ಎಂದಾದೇನಿದರಿಂದ ಮುಕ್ತ ।
ಮುಮುಕ್ಷು ತಾನಿರಲು ಇಂಥ । ಅವನಿಗಾಗಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ॥ 109

ಇಂಥ ನಿಜ ಭಕ್ತನನು ಕಂಡು । ಸಂತರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಕಳಕಳಿ ಬರುವದು ।
ಏನಾದರೂ ನಿಮಿತ್ತ ತೆಗೆದು । ಈ ರೀತಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವರು ॥ 110

ದೇವರು ಅಥವಾ ಗುರುವಾಗಿರಲಿ । ಭಕ್ತಾಧೀನರಿರುವರು ಸರ್ವಸ್ವದಲಿ ।
ಭಕ್ತ ಕಲ್ಯಾಣವನೇ ಚಿಂತಿಸುತಲಿ । ಅವರ ಬಯಕೆಯ ನೀಡುವರು ॥ 111

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದೊಂದು ಸಣ್ಣ । ವೃತ್ತವ ಮಾಡುವೆನು ಕಥನ ।
ಮಾಡಿಸಿ ಯಾವದೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ । ಅರಿಯದವರಂತಿರುವರು ॥ 112

ಚಿಕ್ಕದಿರಲಿ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡದು । ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವೆಂದೂ ತಿಳಿಯದು ।
ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧಿಸುತಿರುವದು । ಎಲ್ಲೂ ಒಂದದರ ಮಾತಿಲ್ಲದಂತೆ ॥ 113

ಸಹಜರೀತಿಯಲೇ ಕೆಲಸವೊಂದು । ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉಪಕ್ರಮಿಸುವದು ।
ಅದರ ಮೂಲಕಾರಣ ಅಥವಾ ನಾಮ ತಿಳಿಯದು । ಮೇಲೆ ತೋರುವ ಸಂಭ್ರಮ ಬೇರೆಯೇ ॥ 114

'ಮಾತಾಡುವವನೇನು ಮಾಡಿಯಾನು । ಗರ್ಜಿಸಿದರೆ ಮಳೆ ಬರುವದೇನು' ।
ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಪ್ರತ್ಯಯವನು । ವ್ಯತ್ಯಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯಿ ತೋರುವರು ॥ 115

ಬಾಬಾರಂಥ ಅವತಾರ ಮೂರ್ತಿಗಳು । ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥ ಧರೆಯಲವತರಿಸಲು ।
ಇಚ್ಛಿತ ಕಾರ್ಯಪೂರ್ತಿಯಾಗಲು । ಅವ್ಯಕ್ತದಲಿ ಲೀನರಾಗುವರು ॥ 116

ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮೂಲಕಾರಣ । ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ।
ನಾವೇತಕಾದೆವು ನಿರ್ಮಾಣ । ಈ ಜನ್ಮದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು ॥ 117

ಇರಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದದಲಿ ಜೀವನ ಕಳೆದು । ಕೊನೆಗೆ ಮೃತ್ಯುವು ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ।
ಸಕಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ವಿಕಲಗೊಂಡು । ಆದರೂ ಸುವಿಚಾರ ಹೊಳೆಯದು ॥ 118

ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು । ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರು ಎಲ್ಲ ಸ್ವಜನರು ।
ದೇಹ ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರೂ । ಮನಕೆ ಸುವಿಚಾರ ಹೊಳೆಯದು ॥ 119

ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಸಂತಜನ । ಅವರು ಇರುವರು ಅತ್ಯಂತ ಸಾವಧಾನ ।
ಅಂತಕಾಲದ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ । ಗೊತ್ತು ನಿಜ ನಿರ್ವಾಣ ಅವರಿಗೆ ॥ 120

ದೇಹವಿರುವವರೆಗೆ ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಾಗಿ । ದೇಹ ಸವಿಸುವರು ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ।
ಉಪಯೋಗಿಸುವರು ನಿಜ ಭಕ್ತರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ । ದೇಹಾವಸಾನದ ನಂತರದವೂ ॥ 121

ದೇಹವಿಡುವ ಮೊದಲೇ ಕೆಲವರು । ತಮ್ಮ ಸಮಾಧಿಯ ಕಟ್ಟಿಸಿಡುವರು ।
ಮುಂದೆ ನಿಜದೇಹಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸಿಗಲೆಂದು । ಆಸ್ಥಾನದಲಿ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ॥ 122

ಬಾಬಾರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದ್ದು । ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಅದು ।
ಸಮಾಧಿ ಮಂದಿರವ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು । ಅಘಟಿತವ ಮಾಡಿ ತೋರಿದರು ॥ 123

ನಾಗಪುರದ ದೊಡ್ಡ ಧನಿಕರು । ಬಾಪೂಸಾಹೇಬ ಬುಟ್ಟಿ ಎಂಬವರು ।
ಅವರಿಂದ ಬಾಬಾ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು । ಬಾಬಾ ತಮ್ಮ ಸ್ಮಾರಕವನು ॥ 124

ಬಾಪೂ ಸಾಹೇಬ ಪರಮ ಭಕ್ತ । ಸಾಯಿಚರಣದಲಿ ನಿತ್ಯಾನುರಕ್ತ ।
ಬಂದರು ನಿಜ ಪರಿವಾರ ಸಹಿತ । ಸೇವೆಗೆ ನಿಂತರು ಶಿರಡಿಯಲಿ ॥ 125

ಸಾಯಿ ಚರಣದಲಿ ಮನಸಿಡುತ । ನಿತ್ಯಾನುವರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ ।
ಮುಂದೆಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಿತ್ಯಾಂಕಿತ । ಶಿರಡಿಯಲೇ ಇರಬೇಕು ಎನಿಸಿತು ॥ 126

ಒಂದು ಸ್ಥಳವನು ಖರೀದಿಸಿ । ಅಲ್ಲೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ।
ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಎಣಿಸಿ । ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು ಮನದಲಿ ॥127

ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿತ್ತಿದ ಮೂಲ ಬೀಜವದು । ಅದರದೇ ವೃಕ್ಷ ಈ ಮಂದಿರ ಇಂದು ।
ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ದೃಶ್ಯ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿದ್ದು । ಸಾಯಿ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರೇಮದ್ದು ॥ 128

ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ । ಉಪಕ್ರಮವಾಯಿತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗೆ ।
ಈ ಆಕಾರವನಿದು ತಳೆದುದು ಹೇಗೆ । ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತವ ಕೇಳಿರಿ ॥ 129

ಈ ವಿಚಾರ ನಡೆದಿತ್ತು ಮನದಲ್ಲೇ । ದೀಕ್ಷಿತರ ಮನೆಯ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ।
ಬಾಪೂಸಾಹೇಬರ ನಿದ್ದೆಯಲಿ । ಮೋಜಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತವ ಕಂಡರು ॥ 130

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ । ಮಾಧವರಾಯರೂ ಮಲಗಿದ್ದರಲ್ಲಿ ।
ಅವರೂ ಕಂಡರು ಅದೇ ದೃಷ್ಟಾಂತವನಲ್ಲಿ । ಪರಮ ವಿಸ್ಮಿತರಿಬ್ಬರೂ ॥ 131

ಬಾಪೂಸಾಹೇಬರು ಸ್ವಪ್ನ ಕಂಡದ್ದು । ಬಾಬಾ ಅವರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದು ।
ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಾಡೆಯ ಕಟ್ಟುವದು । ಗುಡಿಯ ಸಮವೇತ ಇದು ನಿಶ್ಚಯ ॥ 132

ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತ । ಬಾಪೂಸಾಹೇಬರು ಎಚ್ಚರಾಗುತ ।
ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಪ್ನವ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ । ಹಾಸಿಗೆಯಲಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತರು ॥ 133

ಇತ್ತ ಹೀಗೆ ನಡೆದಿತ್ತು । ಅಷ್ಟರಲಿ ಮಾಧವರಾಯರು ಅಳುವದು ಕೇಳಸಿತು ।
ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆ ಕಳೆಯಿತು । ಬುಟ್ಟಿಯವರವನ ಎಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ॥ 134

ಏತಕ್ಕೆ ಅಳುತಿದ್ದಿರಿ ಹೀಗೆ । ಎಂದು ಮಾಧವರಾಯರ ಕೇಳಿದಾಗ್ಯೆ ।
ಎಂದನು ಪ್ರೇಮೋದ್ರೇಕವಾಯಿತೆನಗೆ । ಶ್ರೀಯ ಪ್ರೇಮೋದ್ಗಾರ ಕೇಳಲು ॥ 135

ಕಂಠ ಬಾಷ್ಪ ಗದ್ಗದವಾಯಿತು । ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಅಶ್ರುಜಲ ಹರಿಯಿತು ।
ಉತ್ಕಟ ಪ್ರೀತಿಯ ತಡೆಯಲಾರದಾಯಿತು । ಅದು ಪರಿಸ್ಫುಟವಾಯಿತು ರುದನದಲಿ ॥ 136

ಬಾಬಾ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು । ಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದದಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತದ್ದು ।
ವಾಡೆ ಗುಡಿಯೆರಡೂ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು । ಎಲ್ಲರ ಅಭೀಷ್ಟವ ಪೂರೈಸುವೆ ॥ 137

ಬಾಪೂಸಾಹೇಬರಾದರು ವಿಸ್ಮಿತ । ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಾಂತ ।
ಮನವಾಯಿತು ಸಂಶಯ ರಹಿತ । ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವದು ನಿಶ್ಚಿತ ॥ 138

ಬುಟ್ಟಿಯವರು ತಾವು ಆಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತರು । ವಾಡೆಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಸಮರ್ಥರು ।
ಮಾಧವರಾಯರು ಮಾತ್ರ ಸುಖವಸ್ತುಗಳಾಗಿದ್ದರು । ಆದರೊಂದೇ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ॥139

ಪರಸ್ಪರರು ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಒಂದಾಗಲು । ಪ್ರೇಮಾನಂದವು ಉಕ್ಕೇರಲು ।
ರೂಪ ರೇಖೆಗಳು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಲು । ಯೋಜನೆಯ ಅನುಮೋದಿಸಿದರು ಕಾಕಾ ॥140

ಹೀಗಿರಲು ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಿನಲಿ । ಮೂವರೂ ಹೋದರು ಬಾಬಾರ ಬಳಿ ।
ಬಾಬಾ ಪ್ರೇಮ ಪೂರಿತರಾಗಿ ನಿತ್ಯದಂದದಲಿ । ಶಾಮಾನ ಮುಖವ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರು ॥ 141

ಶಾಮಾ ಎಂದ ಏನೂ ತಿಳಿಯದಂಥ । ದೇವಾ ಏನಿದು ನಿನ್ನ ಆಟ ।
ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಲೂ ಬಿಡೆ ನಿಶ್ಚಿಂತ । ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಡಿಸುವಿ ॥ 142

ಆಗ ಬಾಬಾ ಕೇಳಿ ಆ ಮಾತು । ತಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ।
ಎಂದರು, "ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವೆವು ನಾವಂತೂ । ಯಾರು ಏನೇ ಅನ್ನಲಿ" ॥ 143

ಬಳಿಕ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು । ಬಾಬಾರೆದುರಿಟ್ಟರು ಅನುಮೋದಿಸಲದನು ।
ಕಟ್ಟಲು ಸಮಂದಿರ ಸದನವನು । ಕೂಡಲೇ ಅನುಜ್ಞೆ ದೊರೆಯಿತು ಬಾಬಾರದು ॥ 144

ಮಾಧವರಾಯರು ನಡಕಟ್ಟಿ ನಿಂತು । ಆಯಿತು ನೆಲಮನೆ ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಅಂತಸ್ತು ।
ಅವರ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಬಾವಿಯೂ ಆಯಿತು । ಕಾರ್ಯವೀ ಹಂತಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತು ॥ 145

ಬಾಬಾ ಲೇಂಡಿಗೆ ಹೋಗುತಿದ್ದಾಗ । ಅಥವಾ ತಿರುಗಿ ಬರುತಿದ್ದಾಗ ।
ಕಿಡಕಿ ಬಾಗಿಲಗಳ ಕೂಡ್ರಿಸುವಾಗ । ಬಾಬಾ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ನೋಡುತಿದ್ದರು ॥ 146

ಹೇಳುತಿದ್ದರು ತೋರಿ ಬೆರಳು । ಇಲ್ಲಿ ಕಿಡಕಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲು ।
ಇತ್ತ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾಲರಿ ಮಾಡಲು । ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣುವದು ॥ 147

ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ । ಬಾಪೂಸಾಹೇಬ ಜೋಗರ ಹಸ್ತದಿಂದ ।
ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತದರಿಂದ । ಅವರಿದನು ಒಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು ॥ 148

ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೀಗೆ । ವಿಚಾರ ಬಂದಿತು ಬುಟ್ಟಿಯವರ ಮನಸಿಗೆ ।
ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಗರ್ಭಗುಡಿಯೊಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ । ಅಲ್ಲಿ ಮುರಲೀಧರನನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು ॥ 149

ಕಲ್ಪನೆಯೇನೋ ಹೊಳೆಯಿತು । ಆದರೆ ಬಾಬಾರ ಇಷ್ಟವ ಕೇಳದ ಹೊರತು ।
ಅವರ ಆಜ್ಞಾಪನೆಯಾಗದ ಹೊರತು । ಬುಟ್ಟಿ ಯಾವಕಾರ್ಯವನೂ ಮಾಡುತಿರಲಿಲ್ಲ ॥ 150

ಇದಾಗಿತ್ತವರ ನಿತ್ಯದ ನೇಮ । ಬಾಬಾರ ಅನುಜ್ಞೆಯೇ ವರ್ಮ ।
ಅಂಥದೊಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಕರ್ಮ । ಯಾವುದು ಬಾಬಾರಿಲ್ಲದೇ ಉಪಕ್ರಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು ॥ 151

ನಡುವಿನ ಕೋಣೆಯನಾದರೂ ಏಕೆ ಮಾಡುವರು । ಆದರ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನಿರುವದು ।
ಎರಡೂ ಬದಿಯ ಗೋಡೆಗಳ ಕೆಡವುವದು । ಮತ್ತೆ ಮುರಲೀಧರನ ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು ॥152

ಆ ಕೋಣೆಯಾಗಬೇಕು ದೇವಾಲಯ । ಇದು ಬಾಪೂಸಾಹೇಬರ ಮನೋದಯ ।
ಆದರೆ ಕೇಳಬೇಕು ಬಾಬಾರ ಆಶಯ । ಅವರಿಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬೇಕು ॥ 153

ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮಾಧವರಾಯರಿಗೆ । ತಾವೇ ಕೇಳಬೇಕು ಬಾಬಾರಿಗೆ ।
ಬಳಿಕ ತೊಡಗಬೇಕು ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗೆ । ಸಮರ್ಥರ ಮನಕೆ ಸರಿ ಎನಿಸಿದಂತೆ ॥ 154

ಬಾಬಾ ಫೇರಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ । ವಾಡೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ।
ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಬಾಬಾ ಆಗಮಿಸಿದಾಗ । ಶಾಮರಾಯರವರ ಕೇಳುವರು ॥ 155

ದೇವಾ ಆಲಿಸಿರಿ ಬಾಪೂಸಾಹೇಬರ ಅಂಬೋಣ । ಕೆಡವಿ ಆ ಎರಡೂ ಗೋಡೆಗಳನ ।
ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾಪನ । ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮುರಲೀಧರನದು ॥ 156

ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಚೌಕಾದ ಸ್ಥಳವನ । ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡೋಣ ಸಿಂಹಾಸನ ।
ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುರಲೀಧರ ವಿರಾಜಮಾನ । ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣುವದು ॥ 157

ಬಾಪೂಸಾಹೇಬರು ಹೀಗೆನ್ನುವರು । ನಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಬೇಕು ಆದರೂ ।
ಗುಡಿ ಮತ್ತು ವಾಡೆ ಎರಡೂ । ಕೈ ಜೊತೆಗೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗುವವು ॥ 158

ಶಾಮನ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ । ಬಾಬಾ ಆನಂದದಿ ಎಂದರು "ಆಗಲಿ ।
ಮಂದಿರ ಪೂರ್ಣವಾಗಲಿ । ಆಗ ನಾವೂ ಇಲ್ಲಿ ವಸ್ತಿಗೆ ಬರುವೆವು" ॥ 159

ವಾಡೆಯತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟು । ಬಾಬಾರ ಈ ಮಧುರ ಮಾತು ।
"ವಾಡೆಯೊಮ್ಮೆ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು । ಎಂದರೆ ನಮಗಾಗಿಯೇ ಅದನಿಡುವೆವು ॥ 160

ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಮಾತಾಡಿ ನಲಿಯೋಣ । ಇಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಆಟವಾಡೋಣ ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ । ಆನಂದದಿ ಕಾಲವ ಕಳೆಯೋಣ" ॥ 161

ಆ ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥರಿಗೆ । ಮಾಧವರಾಯರು ಕೇಳಿದರು ಹೀಗೆ ।
ಮುಹೂರ್ತ ಮಾಡುವಾ ಅಡಿಗಲ್ಲಿಗೇ । ಇದೇ ಅನುಜ್ಞೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ॥ 162

ದೇವಾ ಸಮಯ ಒಳ್ಳೆಯದಿರುವದಲ್ಲ । ತರಲೇನು ಒಡೆಯಲು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ।
'ಒಡೆ ಒಡೆ' ಎಂದಾಗ ತತ್ಕಾಲ । ತಂದು ಕಾಯಿಯ ಒಡೆದರು ॥ .163

ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಾಗಿ । ಕಟ್ಟೆಯಾ ಆಯಿತು ಮುರಲೀಧರನಿಗಾಗಿ ।
ಒಬ್ಬ ಶಿಲ್ಪಿಯನೂ ನೇಮಿಸಿದರು ಮೂರ್ತಿಗಾಗಿ । ಬೇಗ ಅದ ತಯಾರಿಸಲೆಂದು ॥ 164

ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಸಮಯ ಒದಗಿತು । ಬಾಬಾರಿಗೆ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯುಂಟಾಯಿತು ।
ಅಂತಕಾಲವೇ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು । ಭಕ್ತರ ಮನದಲಿ ತಳಮಳ ॥ 165

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ವಾಡೆಯ ಸ್ಥಿತಿ । ಏನಾಗುವದೆಂಬ ಚಿಂತೆ ಹುಟ್ಟಿ ।
ಬಾಪೂ ಸಾಹೇಬರು ಅತಿ । ಮನದಿ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾದರು ॥ 166

ಇದರ ನಂತರ ಬಾಬಾರ ಚರಣಗಳು । ಪ್ರವೇಶಿಯಾವೇ ಈ ಮಂದಿರದೊಳು ।
ವೆಚ್ಚವಾದವು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೇ ರೂಪಾಯಿಗಳು । ಕೊನೆಗೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಯ ಬಂದಿತು ॥ 167

ಬಾಬಾ ದೇಹವಿಟ್ಟನಂತರ । ಏತಕ್ಕೆ ಮನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮುರಲೀಧರ ।
ಏತಕ್ಕೆ ವಾಡೆ ಅಥವಾ ಮಂದಿರ । ಎಂದು ಬುಟ್ಟಿಯವರು ಮನನೊಂದುಕೊಂಡರು ॥168

ಮುಂದೆ ಕರ್ಮಧರ್ಮಸಂಯೋಗದಿಂದ । ಅಂತ ಸಮಯದ ಸಾಯಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ।
ಆ ವಾಡೆಯ ಮಹದ್ಭಾಗ್ಯದಿಂದ । ಎಲ್ಲರ ಮನಸಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತು ॥ 169

"ವಾಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಿರಿ ನನ್ನ" । ಇದು ಬಾಬಾರ ಅಂತಕಾಲದ ವಚನ ।
ಬಾಬಾರ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದುದನ । ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರ ಮನ ನಿಶ್ಚಿಂತವಾಯಿತು ॥ 170

ಬಳಿಕ ಆ ಪವಿತ್ರ ಸಾಯಿ ಶರೀರ । ಆಯಿತು ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲೇ ಸ್ಥಿರ ।
ವಾಡೆಯಾಯಿತು ಸಮಾಧಿ ಮಂದಿರ । ಅಗಾಧ ಚರಿತ್ರೆ ಸಾಯಿಯದು ॥ 171

ಧನ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ಆ ಬುಟ್ಟಿಯವರದು । ಯಾರ ಮನೆ ಸ್ವಂತದ್ದು ।
ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಿತು ಶರೀರ ಶ್ರೀಸಾಯಿಯದು । ನಾಮ ಅವರದು ಅತಿ ಪಾವನ ॥ 172

ಇರಲಿಂತು ಈ ಕಥೆ ಪಾವನ । ಕೇಳಿ ಶ್ರೋತೃಗಳಾಗುವರು ಸುಖ ಸಂಪನ್ನ ।
ಹೇಮಾಡ ಸಾಯಿನಾಥರಿಗೆ ಶರಣ । ಕ್ಷಣವೊಂದು ಆ ಚರಣಗಳ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರ ॥173

ಬರಲಿ ಭೋಗ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟ । ಸಾಯಿಯೇ ಇಡುವನೆಮ್ಮನು ಸಂತುಷ್ಟ ।
ನಡೆದರಾ ಮಾರ್ಗದಲಿ ಯಥೋಪದಿಷ್ಟ । ಅಭೀಷ್ಟ ಲಭಿಸುವದು ತಪ್ಪದೇ ॥ 174

ಕಥೆ, ವಕ್ತೃ ಮತ್ತು ವದನಗಳು । ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥರೇ ಎಲ್ಲ ಆಗಿರಲು ।
ಹೇಮಾಡರು ಎಲ್ಲಿಯವ ಇಂತಿರಲು । ಬರೀ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರದವ ॥ 175

ಅದಕ್ಕೇ ಮುಂದೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದಂತೆ । ಕೇಳುವಿರಿ ಕಥೆಯನದರಂತೆ ।
ಕಾಲಕಾಲಕೆ ರಚನೆ ಆದರಂತೆ । ಅದರ ಚಿಂತೆ ಇಂದೇಕೆ ॥ 176

ಶ್ರೀ ಹೇಮಾಡಪಂತ ವಿರಚಿತೆ । ಯಥಾಮತಿ ಲಲಿತಾನುವಾದಿತೆ ।
ಶ್ರೀಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥಸಚ್ಚರಿತೆ ಗೀತಾ ವಿಶಿಷ್ಠ ಶ್ಲೋಕಾರ್ಥ ನಿವೇದನಂ ತಥಾ ಸಮಾಧಿ ಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣಂ ನಾಮ । ಏಕೋನ ಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ತಮೋಧ್ಯಾಯಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ॥

॥ ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಸಾಯಿನಾಥಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

॥ ಶುಭಂ ಭವತು ॥